

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan Kern en Plassen

Projectcode

NL.IMRO.0599.BP1129KernPlassen-

Datum

2-10-2020

Versie

V3

Opdrachtgever

J. Ekkelenkamp (Bureau
bestemmingsplannen)

Paraaf Opdrachtgever:**Opsteller**

K.J. van Veen

Paraaf Opsteller:**Collegiale toetser**

I. Beijeman

Paraaf Toetser:

Samenvatting

Voor Kern en Plassen wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat getoetst dient te worden aan vigerende natuur wet- en regelgeving.

Het bestemmingsplan is grotendeels consoliderend van aard. Voor een aantal locaties wordt transformatie naar woningbouw mogelijk gemaakt, de transformatie kan aanleiding zijn om uitpandige maatregelen te treffen aan gevels waardoor effecten op beschermde soorten kunnen ontstaan. Onderzoek naar flora en fauna en beschermde gebieden is noodzakelijk voor aanvang van deze ruimtelijke ontwikkelingen. Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld renovatie) dient voorafgaand aan de uitvoering ervan nog wel flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Indien er in de toekomst alsnog ontwikkelingen gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijzing of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient opnieuw getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. Eventuele benodigde ontheffingen dienen verkregen én aan voldaan te zijn voordat met de realisatie van de ontwikkelingen begonnen kan worden.

Voor het bestemmingsplan Kern en Plassen zijn het Omgevingsplan Zuid-Holland, voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland en de gebiedsbescherming en soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming relevant. Het meest dichtbij gelegen Natura 2000-gebied (Oude Maas) ligt buiten de invloedssfeer van mogelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied. Negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland of Beschermde Weidevogelgebieden als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn vanwege de afstand uitgesloten.

In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw, ransuil en sperwer aanwezig. Hiernaast is er potentie voor Habitatrichtlijnsoorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Tevens is het plangebied geschikt voor meerdere Nationaal beschermde soorten die zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht. Geadviseerd wordt om bij renovatie, sloop en nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen of bijen (natuurinclusief bouwen). Kansen voor natuur liggen met name bij het ontwikkelen van gazon tot kruidenrijke vegetaties en het behouden van het huidige groene karakter van het bestemmingsplangebied.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Planbeschrijving	6
2.1 Bestemmingsplangebied	6
2.2 Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen	6
3. Wetgeving en beleid	9
3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	9
3.2 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	9
3.2.1 Rotterdamse Natuurkaart	9
3.3 Beschrijving natuurwaarden	10
3.3.1 Algemene beschrijving	10
3.4 Beschermde natuurgebieden	10
3.5 Rotterdamse Natuurkaart	12
3.6 Beschermde soorten	13
3.6.1 Bureauonderzoek	13
3.6.2 Verkennend veldonderzoek	13
3.6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn	14
Jaarrond beschermde nesten	14
Niet jaarrond beschermde nesten	14
(Algemene) broedvogels	14
3.6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn	15
Vleermuizen	15
Grondgebonden zoogdieren	15
Vissen 16	
Reptielen en amfibieën	16
Overige soortgroepen	16
3.6.2.3 Nationaal beschermde soorten	16
Grondgebonden zoogdieren	16
Vissen 16	
Reptielen en amfibieën	16
Planten 17	
Overige soortgroepen	17
4. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna	18

4.1 Beschermde en waardevolle natuurgebieden	18
4.2 Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten	18
4.3 Zorgplicht	18
4.4 Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen	18
4.5 Conclusie	20
5. Kansen door de ontwikkelingen	21
5.1 Duurzaamheid	21
6. Conclusies en aanbevelingen	22
6.1 Beschermde soorten	22
6.2 Beschermde natuurgebieden	22
6.3 Aanbevelingen	22
Literatuurlijst	23
Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied	24
Bijlage 2: wetgevende kaders	26
Wet natuurbescherming	26
Bescherming van gebieden	26
Bescherming van soorten	27
Bescherming van houtopstanden	28
Zorgplicht	28

1. Inleiding

Het nieuwe bestemmingsplan ‘Kern en Plassen’ dat in 2020 wordt opgesteld, vervangt het huidige bestemmingsplan van “Kern en Plassen” en de drie parapluherzieningen binnen het bestemmingsplangebied (zie Tabel 1). Uitgezonderd hiervan is een deel waarvoor eerder een separaat bestemmingsplan is opgesteld. De aanleiding voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan is dat het nu geldende bestemmingsplan, vastgesteld in 2009/2012, aan vernieuwing toe is. Het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan gebeurt in het kader van het meerjarenprogramma voor de actualisering van bestemmingsplannen. Daarnaast zijn er in het bestemmingsplangebied recente ontwikkelingen die aanleiding geven tot herziening.

Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren. Het betreft hier de:

- Juridische kaders: Wet natuurbescherming;
- Beleidskaders: Natuurnetwerk Nederland (voormalige PEHS), Rotterdams duurzaamheidsbeleid, Rotterdams ecologiebeleid.

2. Planbeschrijving

2.1 Bestemmingsplangebied

Het plangebied wordt grofweg omsloten door de Ringweg, Argonautenweg, Strekkade, de Rotte, Johan de Wittlaan/Stadhouderslaan en de Emmalaan. Het gebied bestaat uit een bebouwde kern langs de noordzijde en een plassen gebied met bebouwing in het centrum en zuidelijk deel. De bebouwde kern bestaat uit woonwijken met eengezinswoningen en appartementen en een winkelgebied met appartementen. De eengezinswoningen hebben doorgaans grote groene tuinen. Het plassen gebied bestaat uit de Bergse Voorplas en de Bergse Achterplas gescheiden door lintbebouwing langs de Straatweg. In de plassen liggen meerdere eilandjes met recreatiewoningen. Tevens ligt aan de Bergse Achterplas een klein stukje authentieke polder genaamd Berg- en Broekpark.

Het plangebied heeft een sterk groen karakter met groene achtertuinen, eilandjes met bomen en meerdere parken langs de randen van het gebied (Argonautenpark, Prinses Beatrixplantsoen, Prinsemolenpark, Plaswijckpark en kinderboerderij de Wilgenhof). Daarnaast is de bebouwing sterk gespreid door de aanwezigheid van de plassen.

Het projectbestemmingsplan 'KOZ Aleyda van Raephorstlaan (nr 2064)' wordt volledig omsloten door het nieuwe bestemmingsplan, maar is geen onderdeel van dit plan.

Afbeelding 1 : Het bestemmingsplangebied Kern en Plassen uitgezonderd het bestemmingsplangebied 'KOZ Aleyda van Raephorstlaan (nr 2064).

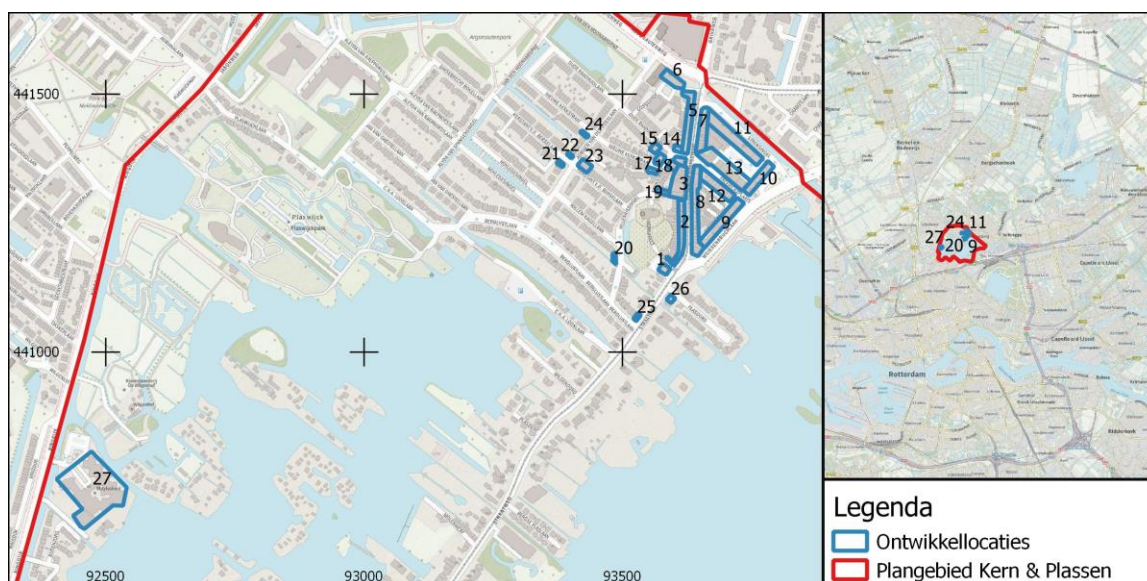
2.2 Door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen

Op 27 locaties maakt het bestemmingsplan transformatie mogelijk naar woningbouw. Het bestemmingsplan voorziet niet in concrete ruimtelijke ontwikkelingen. De ontwikkellocaties staan weergegeven in Tabel 1 en Afbeelding 2.

Ontwikkellocaties

locatie	adres	adresnr	totaal		huidig gebruik	woning eq.
			opp.			
1	Bergse Dorpsstraat	8	640		bankfiliaal	6
2	Bergse Dorpsstraat	14-64	1740		kleinschalige detailhandel	17
3	Bergse Dorpsstraat	66-86	840		kleinschalige detailhandel	8
4	Bergse Dorpsstraat	92	440		bankfiliaal	4
5	Bergse Dorpsstraat	98-144	1600		kleinschalige detailhandel detailhandel (supermarkt	16
6	Argonautenweg	4	740		Aldi)	7
7	Bergse Dorpsstraat	91-113	1100		kleinschalige detailhandel	11
8	Bergse Dorpsstraat	23-85	2250		kleinschalige detailhandel	22
9	Weissenbruchlaan	2-148	1700		kleinschalige detailhandel	17
10	Weissenbruchlaan	154-168	800		kleinschalige detailhandel	8
11	Streksingel	1-189	1200		kleinschalige detailhandel	12
12	Freericksplaats	2-30	960		kleinschalige detailhandel	10
13	Freericksplaats	1-31	1200		kleinschalige detailhandel	12
14	Kerkstraat	2-8	150		kleinschalige detailhandel	1
15	Oude Raadhuislaan	3-7	200		dienstverlening	2
16	Kerkstraat	12-14	200		buitenschoolse opvang	2
17	Kerkstraat	16	80		kleinschalige detailhandel	1
18	Kerkstraat	11-13	200		dienstverlening	2
19	Kerkstraat	39	120		kleinschalige detailhandel	1
20	Hilleniussingel	1-7	150		bijeenkomstfunctie	2
21	Adriaen van der Doeslaan	26	100		kinderopvang	1
22	Adriaen van der Doeslaan	30	100		bistro	1
23	Adriaen van der Doeslaan	19-21	300		fysio en garagebedrijf	3
24	Nieuwe Kerkstraat	47-51	100		dienstverlening	1
25	Straatweg	233	300		dienstverlening	3
26	Bergse Dorpsstraat	3-5	140		dienstverlening	1
27	Ringdijk	84	10600		rijndam revalidatie	50

Tabel 1. Overzicht ontwikkelingen.

Afbeelding 2: Ontwikkellocaties binnen het bestemmingsplangebied Kern en Plassen.

3. Wetgeving en beleid

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen. Deze toets is geschreven op basis van de geldende wetgeving conform de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming kent geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. Bij vaststelling van het bestemmingsplan dienen de resultaten van het natuuronderzoek derhalve bekend te zijn om hier uitsluitsel over te kunnen geven.

De aard van het bestemmingsplan bepaalt in zekere mate de manier van toetsing. In bepaalde gevallen maakt een bestemmingsplan concrete ontwikkelingen mogelijk die getoetst moeten worden. Andere bestemmingsplannen zijn consoliderend van aard. Het bestemmingsplan maakt echter altijd indirect (kleine) ontwikkelingen mogelijk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient daarom tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden een flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd naar de specifieke effecten van de betreffende ontwikkeling op potentieel aanwezige beschermde flora en fauna.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden. Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform de Wet natuurbescherming.

3.2 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In het Programma Duurzaam 2015 – 2018 zijn 10 duurzaamheidsopgaven geformuleerd. Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering.
- Groener maken van de stad.

3.2.1 Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is.

In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

3.3 Beschrijving natuurwaarden

3.3.1 Algemene beschrijving

Het bestemmingsplangebied heeft ondanks de ligging te midden van stedelijk gebied een sterk groen karakter. Dit groene karakter is afkomstig van de Bergse Voorplas, de Bergse Achterplas, de groen ingerichte woonwijken het Argonautenpark, Prinses Beatrixplantsoen, Prinsemolenpark, Plaswijckpark en kinderboerderij de Wilgenhof. Deze structuren zorgen voor een sterke spreiding van bebouwing en bepalen de inrichting van het gebied. Hier is een diverse inrichting van bomen en struweel. Aanwezige graslanden betreffen doorgaans gazon of worden begraasd door schapen.

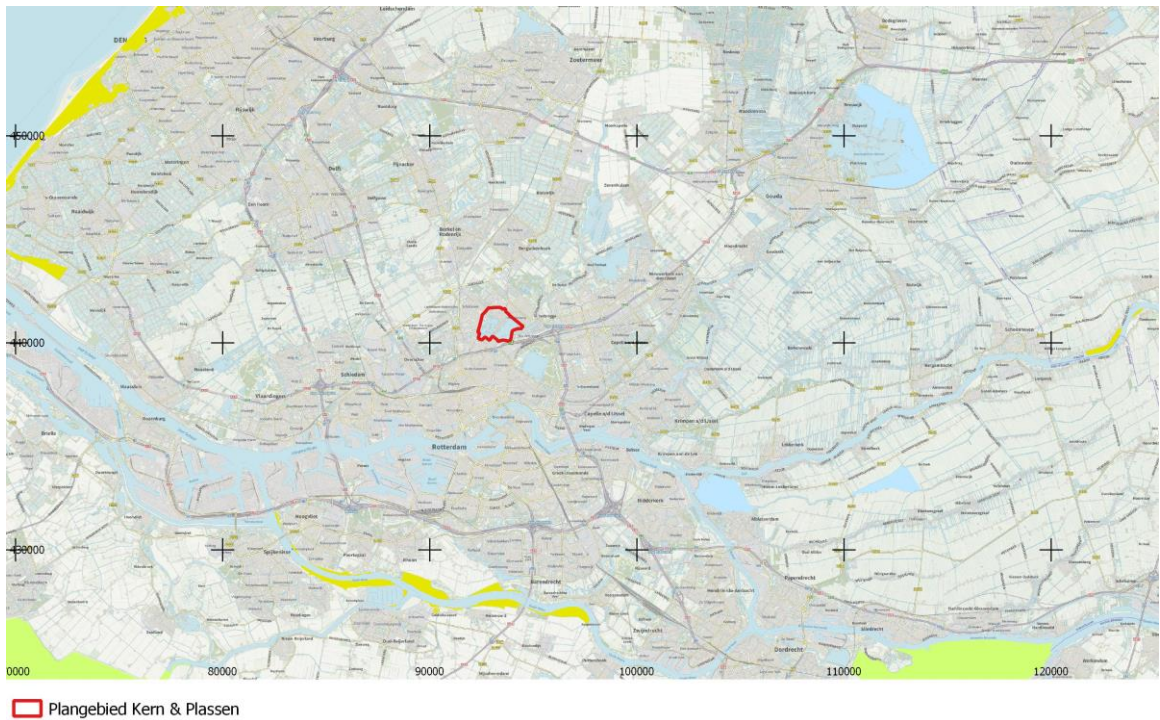
De lintbebouwing langs de Straatweg heeft doorgaans grote tuinen met een hoge mate van bomen langs de oevers van de plassen.

De bebouwing in het bestemmingsplangebied is zeer divers in zowel leeftijd als bouwstijl. De bebouwing van voor 1960 heeft doorgaans een pannendak en muren zonder doorlopende luchtpouw. Dakopbouwen zijn veelvuldig aanwezig. In de plassen zijn eilandjes aanwezig met daarop vakantiewoningen. Deze woningen betreffen doorgaans laagbouw met een plat dak.

3.4 Beschermd natuurgebieden

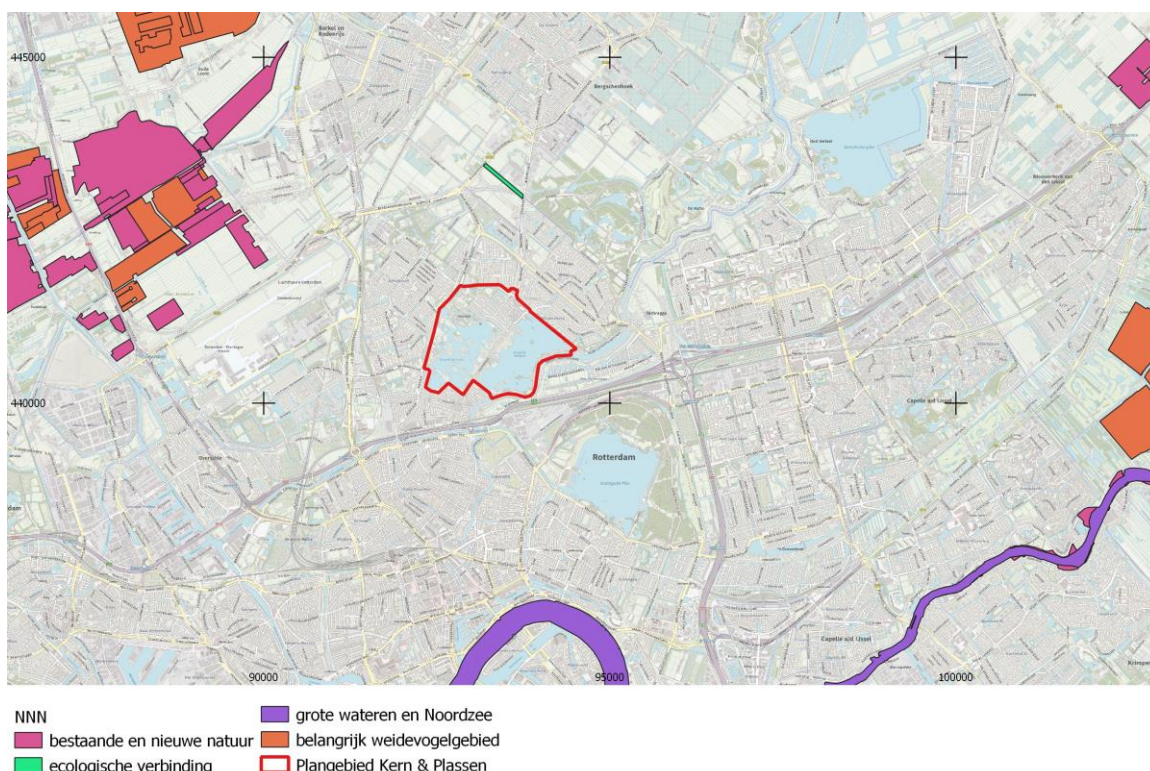
In en in nabijheid van het plangebied zijn diverse beschermde natuurgebieden gelegen. Buiten het bestemmingsplangebied liggen meerdere onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 gebieden:

- Dichtstbijzijnd Natura 2000 gebied betreft de Oude Maas op een afstand van circa 12,2 kilometer ten zuiden van het plangebied (zie Afbeelding 3).
- Op circa 3,2 kilometer ten zuiden ligt de Nieuwe Waterweg (N02.01). Op circa 3,2 kilometer ten noordwesten ligt Polder Schieveen (zie Afbeelding 4).
- Ecologische verbindingzones. Dichtstbijzijnde ecologische verbindingzone is aanwezig op circa 1,3 kilometer ten noorden van het plangebied (zie Afbeelding 4).
- Dichtstbijzijnd belangrijk weidevogelgebied is aanwezig op een afstand van circa 3,8 kilometer ten noordwesten van het plangebied (zie Afbeelding 4).

Afbeelding 3: Het bestemmingsplangebied Kern en Plassen is met een rode contour weergegeven. In kleur weergegeven de omringende Natura 2000 gebieden¹.

¹<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

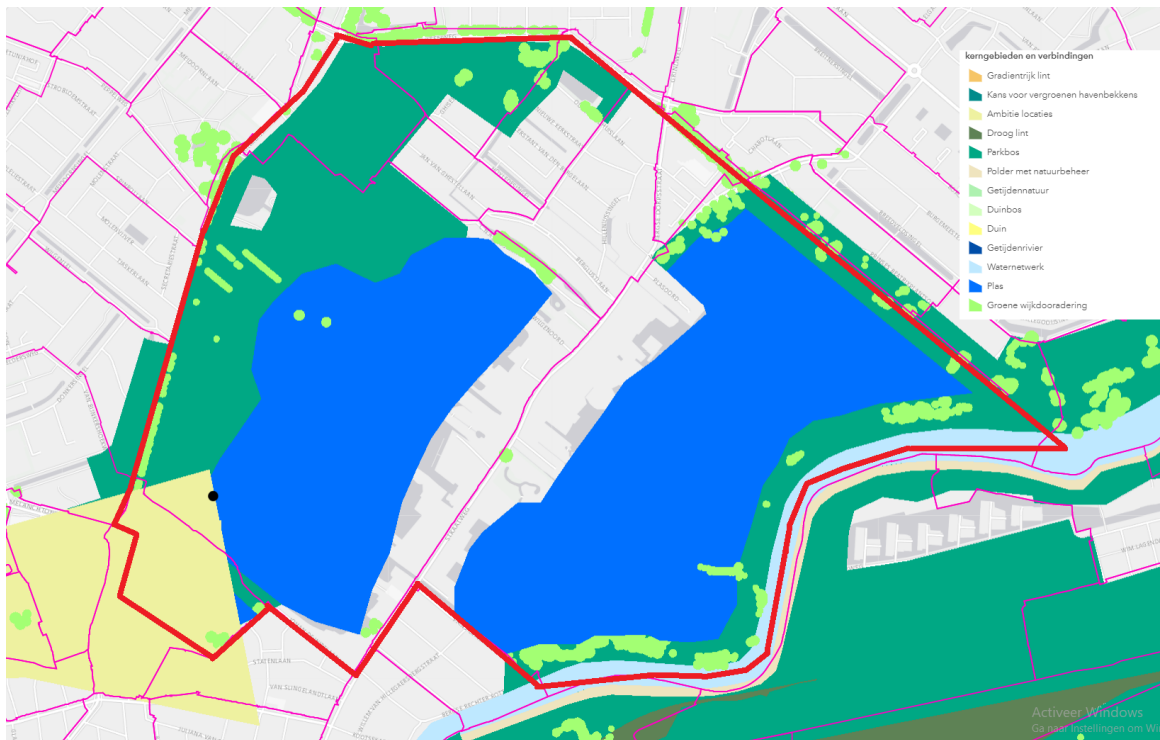

Afbeelding 4: Het bestemmingsplangebied Kern en Plassen is met een rode contour weergegeven. In kleur weergegeven het Natuurnetwerk Nederland. Belangrijke weidevogelgebieden liggen buiten het kaartbeeld².

3.5 Rotterdamse Natuurkaart

Op de natuurkaart is te zien dat het overgrote deel van het bestemmingsplangebied is aangewezen als een kerngebied met uitzondering van de bebouwingskernen. De grotere plassen zijn aangewezen als "Plas", de groene zones langs de plassen zijn aangewezen als 'Parkbos' afgewisseld met kleine plekken "Groene Wijkdooradering". Verder bevindt zich een klein stukje polder in het plangebied, genaamd Berg- en Broekpark tussen de Ringdijk en Bergse Achterplas. In dit natte veenweiden groeien soorten als Ratelaar, Knoopkruid, Echte Valeriaan en Koekoeksbloem. Tevens is dit gebied een paaipplaats voor jonge snoeken. De Rotte is aangewezen als 'Waternetwerk' (zie Afbeelding 5).

²<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Afbeelding 5: Het bestemmingsplangebied Kern en Plassen is met een grove rode contour weergegeven. In kleur weergegeven de kerngebieden en verbindingzones van de Natuurkaart Rotterdam³.

3.6 Beschermde soorten

3.6.1 Bureauonderzoek

Er is gebruik gemaakt van de database Natuur op GISWEB van de gemeente Rotterdam. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren. Uit de database blijkt dat binnen en grenzend aan het bestemmingsplangebied diverse beschermde soorten zijn aangetroffen (zie volgende paragrafen).

3.6.2 Verkennend veldonderzoek

In opdracht van de Gemeente Rotterdam is door een deskundig ecooloog van Ecoresult B.V. op 10 maart 2020 het bestemmingsplangebied globaal bekeken op aanwezigheid van en potenties voor beschermde soorten en de algehele natuurkwaliteit en -kwantiteit (zie Bijlage 1 voor foto's). Het plangebied is enkel vanaf de openbare weg bekeken. De bevindingen van dit veldbezoek komen terug in de algemene beschrijving in hoofdstuk 4.1.

³

<https://rotterdam.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=29d2499ad015475492f726d02e07b1de>

3.6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Jaarrond beschermde nesten

In de natuurdatabase zijn in het bestemmingsplangebied meerdere waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig, te weten de huismus en gierzwaluw.

Voor de gebouwbewonende huismus en gierzwaluw is in het bestemmingsplangebied grotendeels geschikte habitat voor voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig. Met name de aanwezigheid van bebouwing met dakpannen in de kernen en de aanwezige lintbebouwing is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van deze soorten. Aanwezigheid van huismus is reeds vastgesteld in de Wilhelminalaan. In het bestemmingsplangebied is tevens geschikte habitat aanwezig voor ooievaar. Een nestplaats van ooievaar is bekend in het Plaswijckpark. Voor overige vogels met jaarrond beschermde jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen in gebouwen is het plangebied ongeschikt. Geschikte habitat voor soorten als kerkuil ontbreekt.

In het bestemmingsplangebied is potentieel geschikte habitat aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. In de dichte bosschages in achtertuinen van woonhuizen, eilandjes in de plassen of in het Plaswijckpark kunnen soorten als sperwer en ransuil broeden of kan ransuil roestplaatsen hebben. In het plangebied zijn meerdere boomgroepen met eksternesten waargenomen en zijn bomen met rondom klimop aanwezig. Oude eksternesten kunnen door bovengenoemde soorten worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. Voor overige vogels met jaarrond beschermde jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen in bomen is het plangebied ongeschikt wegens de ligging in stedelijk gebied, de beperkte omvang van de boomgroepen, het gebrek aan functioneel leefgebied in de directe omgeving en de hoge mate van verstoringen.

Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Deze zogeheten Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het bestemmingsplangebied kunnen soorten verwacht worden zoals spreeuw, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai en ekster en blauwe reiger. Een kolonie blauwe reiger is aanwezig ter hoogte van Park Blijdorp aan de Straatweg. Verspreid door het plangebied zijn nesten van ekster waargenomen.

(Algemene) broedvogels

In het bestemmingsplangebied kan een scala aan water-, boom-, struweel- en gebouwbroedende vogelsoorten in het bestemmingsplangebied verwacht worden. Waargenomen in het bestemmingsplangebied zijn onder andere meerkoet, wilde eend, kauw, putter, grauwe gans en merel.

3.6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Volgens de natuurdatabase van de Gemeente Rotterdam zijn in het bestemmingsplangebied meerdere waarnemingen van vleermuizen bekend. Dit betreffen overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers rondom wegen en paden. Daarnaast zijn waarnemingen bekend van baltzende ruige dwergvleermuizen en gewone dwergvleermuizen rondom bebouwing. Deze waarnemingen vormen geen compleet beeld van de aanwezige populaties vleermuizen. In nagenoeg het hele bestemmingsplangebied is geschikt leefgebied voor vleermuizen aanwezig maar zijn geen of weinig waarnemingen bekend.

Nagenoeg alle bebouwing in het bestemmingsplangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De overgrote meerderheid van de bebouwing bevat open stootvoegen, ruimtes tussen gevel en dakpannen, boeiborden en/of metalen dakstrips die toegang bieden tot spouwmuuren en nissen in de gevels. Tevens is er vaak sprake van boeijlijsten, boeiborden, raamluiken of dilatatievoegen. Hier is potentie voor winter-, zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen van met name gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Winterverblijfplaatsen kunnen met name aanwezig zijn voor solitaire dieren of kleine paargroepjes. Massawinterverblijfplaatsen kunnen tevens aanwezig zijn in hoge bebouwing en gebouwen met een grote massa zoals appartementencomplexen (hoger dan circa 5 etages) en zorginstellingen.

Het bestemmingsplangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen. Aaneengesloten bosstructuren of boomgroepen zijn in het plangebied aanwezig. De bomen in het plangebied zijn relatief jong en slechts in enkele bomen zijn boomholten of spleten aanwezig. Daarnaast liggen de meeste bomen binnen bebouwd gebied. Ondanks een lage potentie wegens de ligging is een solitaire zomer- of paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis of watervleermuis in een doorgescheurde boomtak of spechtenholte redelijkerwijs niet uitgesloten.

Binnen het bestemmingsplangebied bevinden zich meerdere lijnvormige en aaneengesloten structuren (watergangen, lintbebouwing, gevellijnen, bomenrijen) die door vleermuizen (voornamelijk gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) gebruikt kunnen worden als foerageergebied en/of vliegroute. De Bergse Voorplas, Bergse Achterplas en de Rotte behoren tevens mogelijk tot het functioneel leefgebied van de meervleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger (foerageergebied en vliegroute). De Rotte kan daarnaast als landschappelijk element belangrijk zijn als migratieroute.

Grondgebonden zoogdieren

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren uit de Habitatrichtlijn, zoals bever, noordse woelmuis en otter. Geschikt habitat in de vorm van sterk begroeide oevers en houtopstanden ontbreekt of het plangebied ligt buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten. De Rotte kan mogelijk wel gebruikt worden als migratieroute voor otter echter zijn er geen waarnemingen van deze soort in de regio aanwezig. Toekomstig gebruik is echter niet uitgesloten.

Vissen

De wateren binnen het bestemmingsplangebied zijn ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van Habitatrichtlijnsoorten vissen (zoals houting en Atlantische Steur). In de wateren binnen het bestemmingsplangebied kunnen wel algemeen voorkomende vissoorten waaronder brasem, karper, snoek, snoekbaars en blankvoorn worden verwacht.

Reptielen en amfibieën

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor Habitatrichtlijnsoorten reptielen en amfibieën, zoals rugstreeppad, heikikker, kamsalamander en muurhagedis. Voor rugstreeppad ontbreekt geschikt habitat in de vorm van ondiepe poelen, open (agrarisch) grasland en overige ruige vegetaties. Het plangebied betreft daarnaast stedelijk gebied waardoor een barrièrewerking ontstaat. Geschikt habitat voor deze soorten ontbreekt of het plangebied ligt buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten.

Overige soortgroepen

Overige Habitatrichtlijnsoorten worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

3.6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Grondgebonden zoogdieren

De steenmarter wordt sinds enige jaren in de bredere omgeving van het plangebied waargenomen. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen kan in het bestemmingsplangebied niet worden uitgesloten. Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in schuren, zolders of kruipruimten van woningen, in grondholen onder bebouwing of containers, in steenstort of houtstapels.

In het bestemmingsplangebied kunnen verder Nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren worden verwacht waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreffen soorten als egel, vos, bunzing en verschillende soorten (spits)muizen. Geschikt habitat voor deze soorten is aanwezig in de groenstructuren langs de randen van de plassen, groene parken en tuinen.

Vissen

Open water is verspreid aanwezig binnen het bestemmingsplangebied. Deze watergangen zijn ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten vissen. Beschermde vissen betreffen met name beekvissen en grote modderkruiper. Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten. Binnen het bestemmingsplangebied kunnen wel algemeen voorkomende vissoorten waaronder snoek, karper, brasem, kleine modderkruiper, bittervoorn, ruisvoorn en blankvoorn worden verwacht.

Reptielen en amfibieën

Het plangebied is redelijkerwijs ongeschikt voor Nationaal beschermde reptielen en amfibieën die niet vrijgesteld zijn van ontheffing. Het plangebied ligt buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van soorten als Alpenwatersalamander en geschikt habitat in de vorm van (visvrije) ondiepe watergangen of poelen zijn afwezig. Het plangebied is wel geschikt voor Nationaal beschermde

soorten die wel van ontheffing zijn vrijgesteld. Geschikt habitat is aanwezig voor bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Planten

Oude (kalkrijke) muren of kademuren zijn niet aanwezig in het plangebied. Geschikt habitat voor beschermde (kritische) muurplanten is derhalve afwezig. Het plangebied is ongeschikt voor andere Nationaal beschermde vaatplanten wegens het ontbreken van geschikte habitats (zoals ecologische terreinen, natuurgebieden, akkerreservaten).

Overige soortgroepen

Overige Nationaal beschermde soorten worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

4. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna

4.1 Beschermd en waardevolle natuurgebieden

Het bestemmingsplangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebieden. Het bestemmingsplan voorziet niet in ontwikkelingen die impact zullen hebben op het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebieden, vanwege de afstand tussen het bestemmingsplangebied en deze gebieden. Significant negatieve invloed op Natura 2000-gebied als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan zijn uitgesloten. De in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte activiteiten hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van deze en andere Natura 2000 gebieden. Significant negatieve invloed op het Natuurnetwerk Nederland of Belangrijke weidevogelgebieden als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan zijn op basis van de afstand en de aanwezigheid van woonwijken en wegen tussen het bestemmingsplangebied en deze natuurgebieden uitgesloten.

Geen van de ontwikkellocaties is gelegen binnen een aangewezen gebied uit de Gemeentelijke groenstructuur.

4.2 Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten

De effecten op in het plangebied aanwezige beschermde flora en fauna door toekomstige, nu nog niet voorziene, ruimtelijke ingrepen die passen binnen de huidige bestemmingen dienen voorafgaand aan de uitvoering getoetst te worden. Hierbij is te denken aan sloopwerkzaamheden, renovatiewerkzaamheden (zoals gevelisolatie, vervangen van het dak, boeiborden of kozijnen), herinrichting van het terrein, het herinrichten van de groenstructuren of verandering. In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in (potentieel) aanwezige beschermde Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Nationaal beschermde soorten.

4.3 Zorgplicht

Naast een aantal strikt beschermde Habitatrichtlijnsoorten zijn ook Nationaal beschermde soorten te verwachten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreffen algemene zoogdieren (egel, vos, bunzing en diverse muizensoorten) en algemene amfibieën (gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander). Daarnaast zijn diersoorten die niet in een beschermingskader van de Wet natuurbescherming vallen aanwezig (vissen, insecten, etc). Voor deze soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

4.4 Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen

Het bestemmingsplan voorziet niet in concrete ruimtelijke ontwikkelingen maar biedt wel meer ruimte door op een aantal locaties transformatie naar woningen toe te staan.

Voor de ontwikkellocaties zijn de potenties voor Habitatrichtlijnsoorten (vleermuizen) en Vogelrichtlijnsoorten (vogels met jaarrond beschermde nesten) bepaald, zie Tabel 2. Voor de potenties is de hele gevel van het pand inclusief het dak waarin de adressen aanwezig zijn beoordeeld.

locatie	adres	adresnr	Vleermuizen Gebouwbewonend	Vogels Jaarrond beschermde nesten Gebouwen
1	Bergse Dorpsstraat	8	x	0
2	Bergse Dorpsstraat	14-64	0	HM, GZ
3	Bergse Dorpsstraat	66-86	x	HM, GZ
4	Bergse Dorpsstraat	92	x	0
5	Bergse Dorpsstraat	98-144	x	HM, GZ
6	Argonautenweg	4	x	0
7	Bergse Dorpsstraat	91-113	x	HM
8	Bergse Dorpsstraat	23-85	x	HM
9	Weissenbruchlaan	2-148	x	0
10	Weissenbruchlaan	154-168	x	HM,GZ
11	Streksingel	1-189	x	0
12	Freericksplaats	2-30	0	HM
13	Freericksplaats	1-31	x	HM
14	Kerkstraat	2-8	0	0
15	Oude Raadhuislaan	3-7	x	HM
16	Kerkstraat	12-14	x	HM, GZ
17	Kerkstraat	16	x	HM, GZ
18	Kerkstraat	11-13	0	HM
19	Kerkstraat	39	0	0
20	Hilleniussingel	1-7	x	HM
21	Adriaen van der Doeslaan	26	x	HM, GZ
22	Adriaen van der Doeslaan	30	x	HM
23	Adriaen van der Doeslaan	19-21	x	HM, GZ
24	Nieuwe Kerkstraat	47-51	x	HM
25	Straatweg	233	x	HM
26	Bergse Dorpsstraat	3-5	x	0

X: Potenties voor gebouwbewonende vleermuizen

0: potenties zijn afwezig

GZ: Gierzwaluw

HM: Huismus

Tabel 2: Potenties beschermde soorten per ontwikkellocatie.

4.5 Conclusie

Voor de ontwikkellocaties zijn de potenties voor Habitatrichtlijnsoorten (vleermuizen) en Vogelrichtlijnsoorten (vogels met jaarrond beschermde nesten) bepaald, zie Tabel 2. Voor de potenties is de hele gevel van het pand inclusief het dak waarin de adressen aanwezig zijn beoordeeld.

Indien uitpandige werkzaamheden plaats vinden aan de gevel kunnen negatieve effecten op potentieel aanwezige verblijfplaatsen optreden. Dit dient per locatie nader getoetst te worden.

5. Kansen door de ontwikkelingen

5.1 Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit het Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Een ecologische kracht van het gebied is de aanwezigheid van veel laanbomen in de straten en groengebieden langs de bebouwing. Erven en tuinen zijn veelal relatief groot en doorgaans beplant met een variëteit aan bomen en struiken waardoor deze een doorlopende groenstructuur vormen, zowel in de bebouwde kom als de woningen aan de plassen.
- Langs de grens van het bestemmingsplangebied liggen meerdere (kleinschalige) parken Argonautenpark, Prinses Beatrixplantsoen, Prinsemolenpark, Plaswijckpark en kinderboerderij de Wilgenhof. Tevens is er een klein stukje polder aanwezig aan de Bergse achterplas, namelijk Berg- en Broekpark.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Het groene en open karakter van het gebied in combinatie met groot oppervlaktewater zorgt voor verkoeling van de lucht.
- Vergroten biodiversiteit.

Het bestemmingsplangebied heeft grote waarde vanwege het groene karakter te midden van omringende dichte stedelijke gebieden. Om de biodiversiteit verder te vergroten kan een aantal maatregelen worden getroffen.

- 1) Behoud van het huidige groene karakter van het bestemmingsplangebied en de aanwezige parken en groengebieden.
- 2) Tegen zeer geringe kosten is nieuwbouw met pannendaken geschikt te maken voor medebewoning door dieren zoals gebouwbewonende vleermuizen, huismussen, en gierzwaluwen. Ook bij de renovatie van bestaande gebouwen zijn voorzieningen voor huismussen en gierzwaluwen makkelijk te treffen. Tevens maakt het Bouwbesluit 2012 (artikel 3.69, lid 2) het mogelijk om stootvoegen te realiseren die voor vleermuizen toegankelijk zijn.
- 3) De graslanden binnen het bestemmingsplangebied en in de parken bestaan grotendeels uit gazon. Door een extensiever beheer toe te passen op een deel van deze graslanden, bijvoorbeeld in de randzones, kan een bloemrijke vegetatie tot ontwikkeling komen.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Beschermde soorten

- In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig, te weten huismus, gierzwaluw, ooievaar, sperwer en ransuil. Aanwezigheid van individuen van huismus is vastgesteld.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor de Habitatrichtlijnsoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis en meervleermuis.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor Nationaal beschermde soorten die zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht.

Voor de ontwikkellocaties zijn de potenties voor Habitatrichtlijnsoorten (vleermuizen) en Vogelrichtlijnsoorten (vogels met jaarrond beschermde nesten) bepaald, zie Tabel 2. Voor de potenties is de hele gevel van het pand inclusief het dak waarin de adressen aanwezig zijn beoordeeld.

Indien uitpandige werkzaamheden aan de gevels plaats vinden kunnen negatieve effecten op potentieel aanwezige verblijfplaatsen optreden. Dit dient per locatie nader getoetst te worden op basis van de daadwerkelijk uit te voeren werkzaamheden.

6.2 Beschermde natuurgebieden

- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen nadelige invloed op het Natuurnetwerk Nederland binnen en nabij het plangebied gelegen.
- Significante negatieve effecten als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan zijn uitgesloten. De in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte activiteiten hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van deze en andere natura 2000 gebieden.
- Indien ontwikkelingen worden voorzien die afwijken van het bestemmingsplan dient het effect hiervan op beschermde en waardevolle natuurgebieden te worden onderzocht en getoetst.
- Geen van de ontwikkellocaties is gelegen binnen een aangewezen gebied uit de Gemeentelijke groenstructuur.

6.3 Aanbevelingen

- Geadviseerd wordt om bij renovatie of nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen of bijen (natuurinclusief bouwen).
- Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande, is 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming.
- De graslanden binnen het bestemmingsplangebied en in de parken bestaan grotendeels uit gazon. Door een extensiever beheer toe te passen op een deel van deze graslanden, bijvoorbeeld in de randzones, kan een bloemrijke vegetatie tot ontwikkeling komen.

Literatuurlijst

Literatuur:

- Startnotitie Bestemmingsplan Kern en Plassen, 10 januari 2020
- Linden, van der, P.J.H., 2011. Ecologisch onderzoek binnenspeeltuin Plaswijckpark
- Anon, 2009. Bestemmingsplan Kern en Plassen. Gemeente Rotterdam, Ruimtelijke Ordening, bureau Bestemmingsplannen

Internetsites:

- www.gis.rotterdam.nl/gisweb2
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=a04fcc63c77945c7b8d207ecd0b2fa5e>
- http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natura_2000
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natuurbeheerplan>
- <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/duurzaam/>

Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied

Groen karakter van het bestemmingsplangebied met in de bebouwde kom veel bomen en struiken. Foto: Google Streetview, locatie Berglustlaan

Bomen met dichte klimop bieden broedmogelijkheden voor vogels of roetsplaats voor ransuil. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie 5: open stootvoegen bieden toegang tot de bebouwing voor vleermuizen. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie 16: Overhellende gevelpannen bieden toegang tot de bebouwing voor vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Foto: K.J. van Veen | Ecoresult B.V.

Bijlage 2: wetgevende kaders

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet⁴. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

⁴

www.rvo.nl

Bescherming van soorten

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermden soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernieten of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernieten.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernieten.

Tabel 2: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op

planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁵.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De Wet natuurbescherming formuleert de algemene zorgplicht als volgt (artikel 1.11):

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

⁵ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen